

Ministerie van Financiën

Aan
dg-teams

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Datum
14 april 2021

Auteur
UHB:
FJZ:
KETEN:

memo

2021-1049 Forfaitaire tegemoetkoming van € 30.000 voor gedupeerde ouders bij de kinderopvangtoeslag

1. Wetsvoorstel/regeling

1.1. Beschrijving voorstel/regeling

De Belastingdienst/Toeslagen probeert in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslag zo snel en zorgvuldig mogelijk alle gedupeerde ouders recht te doen door het vaststellen van compensaties en tegemoetkomingen. Het kabinet heeft geconcludeerd dat het niet mogelijk was om de compensaties en tegemoetkomingen snel vast te stellen. Om ouders sneller recht te kunnen doen en om een vereenvoudiging te bereiken voor de groep ouders die met een forfaitair bedrag van voldoende hoogte volledig gecompenseerd zijn, heeft het kabinet besloten een forfaitair bedrag van € 30.000 uit te betalen aan gedupeerde ouders die een verzoek voor een herstelregeling hebben ingediend. Voor ouders die getroffen zijn door de hardheid van het stelsel of door een onterechte kwalificatie O/GS geldt als aanvullende voorwaarde dat zij in enig jaar ten minste € 1.500 aan kinderopvangtoeslag moesten terugbetalen of dat de aanspraak op kinderopvangtoeslag in enig jaar met ten minste € 1.500 is verlaagd. Dit is in lijn met de voorwaarden die voor de hardheidsregeling golden. Het bedrag van € 30.000 is gebaseerd op een analyse dat deze € 30.000 naar verwachting voor tenminste de helft van de ouders minstens zo hoog of hoger is dan wanneer zij integraal behandeld en gecompenseerd zouden worden. Indien beide partners van een ouderpaar een verzoek voor herstel hebben ingediend en recht hebben op herstel, ontvangt de ouder die als eerste het verzoek om herstel heeft ingediend het forfaitaire bedrag. Dit is de uitwerking van het uitgangspunt dat is opgenomen in het Besluit forfaitair bedrag en verruiming compensatieregeling dat een ouder met een toeslagpartner in de jaren waarover herstel plaatsvindt, samen één keer voor het bedrag van € 30.000 in aanmerking komt, ongeacht het aantal jaren waarvoor recht op compensatie of tegemoetkoming bestaat en ongeacht of het partnerschap de gehele periode waarover herstel wordt geboden heeft geduurd.

Pagina 1 van 7

Van de ouder en de (ex-)toeslagpartner wordt verwacht dat zij, waar van toepassing, het bedrag onderling verdelen.

Het forfaitaire bedrag geldt als een forfaitaire tegemoetkoming voor de geleden schade en kan gezien worden als een voorschot op de compensaties en tegemoetkomingen uit de andere herstelregelingen voor de kinderopvangtoeslag. Ouders die op grond van een of meerdere herstelregelingen al een bedrag ontvangen hebben dat in totaal lager is dan € 30.000, krijgen dit uitbetaalde bedrag aangevuld tot € 30.000. Als een ouder bijvoorbeeld al een hardheidstegemoetkoming heeft ontvangen van € 20.000, krijgt deze ouder op grond van de forfaitaire regeling nog een bedrag van € 10.000 uitbetaald. Ouders die nog geen bedrag hebben ontvangen en voldoen aan de voorwaarden voor een van de herstelregelingen, ontvangen het forfaitaire bedrag van € 30.000. Dit is het minimumbedrag waar ouders recht op hebben. Tenzij de ouder hiervan afziet, toetst de Belastingdienst/Toeslagen op een later moment de van toepassing zijnde herstelregeling (compensatieregeling of O/GS-tegemoetkomingsregeling). Als deze ouders op grond van deze herstelregelingen recht hebben op een hoger bedrag dan € 30.000, ontvangen zij dit meerdere nadat dit hogere bedrag door de Belastingdienst/Toeslagen is vastgesteld. Het forfaitaire bedrag van € 30.000 hoeft uiteraard niet terugbetaald te worden als wordt vastgesteld dat de gedupeerde ouder op grond van de herstelregelingen recht heeft op een lager bedrag dan € 30.000.

De ouder die zich voor herstel gemeld heeft, hoeft geen verzoek in te dienen voor het ontvangen van het forfaitaire bedrag van € 30.000. De ouder die recht heeft op een compensatie of tegemoetkoming op grond van een herstelregeling kinderopvangtoeslag en hier voor 1 januari 2024 om heeft verzocht, ontvangt binnen zes maanden na dat verzoek het forfaitaire bedrag. Ouders die dat verzoek al voor 15 februari 2021 hebben gedaan, hebben het forfaitaire bedrag vóór 1 mei 2021 ontvangen.

1.2. Getoetst voorstel

Versie en/of datum van de getoetste wettekst/regeling.

Indien er op later dan genoemde datum nog wijzigingen plaatsvinden op de getoetste tekst, moet worden bezien of herijking van deze uitvoeringstoets noodzakelijk is.

1.3. Beschrijving van de te beantwoorden vragen

1. Zijn er effecten voor de interactie met burgers en voor de dienstverlening?
2. Via welke weg wordt over de maatregel gecommuniceerd?
3. Is de voorgestelde wijziging maakbaar?
4. Is uitwisseling van bepaalde gegevens benodigd? Is deze uitwisseling conform de vereisten van de AVG?

5. Moeten systemen worden aangepast? Zo ja, beschrijf de impact
 6. Wat zijn de IV-aspecten?
 7. Zijn er gevolgen voor de verantwoordings- en beleidsinformatie?
 8. Wat betekent de voorgestelde wijziging voor de handhaving?
 9. Is er een risico op fraude?
 10. Draagt de maatregel bij aan de complexiteitsreductie?
 11. Bestaat een risico op procesverstoringen? Zo ja, beschrijf deze.
 12. Welke effecten heeft de wijziging op de benodigde capaciteit?
 13. Zijn er eenmalige en structurele effecten op de uitvoeringskosten?
 14. Wat betekent de wijziging voor de administratieve lasten?
 15. Kan de regeling worden geïmplementeerd? Zijn er risico's voorzien?
- Is de beoogde inwerkingtredingsdatum haalbaar

2. Perspectief van de Belastingdienst, Douane en Toeslagen

2.1. Interactie burgers/bedrijven

Interactie vindt voornamelijk plaats tussen burger en persoonlijk zaakbehandelaar. Men hoeft zich niet apart voor deze regeling aan te melden als men zich al als gedupeerde heeft gemeld.

2.1.1. Aard en omvang doelgroep

De doelgroep bestaat uit ruim 40.000 aanmeldingen. Niet iedereen die zich heeft gemeld komt in aanmerking voor de forfaitaire vergoeding. Op dit moment lijken circa 25.000 burgers deze forfaitaire vergoeding te ontvangen.

De groep is complex, dit geldt niet alleen voor de burgers die als gedupeerd worden aangemerkt en de forfaitaire vergoeding ontvangen, maar ook voor burgers die niet in aanmerking komen voor deze vergoeding. Ook bij deze groep bestaat soms grote problematiek met toeslag- of andere schulden. Zij hebben zich soms als laatste redmiddel gemeld.

2.1.2. Communicatie

Communicatie vindt plaats via de website, via formele brieven en waar mogelijk persoonlijk (telefonisch) via de persoonlijk zaakbehandelaar.

2.1.3. Dienstverlening

Waar mogelijk wordt iedereen telefonisch benaderd (door de persoonlijk zaakbehandelaar) voordat er eventueel een betaling wordt overgemaakt. Hierbij wordt ook de schuldenpositie zo goed mogelijk in kaart gebracht om te voorkomen dat de forfaitaire vergoeding rechtstreeks naar schuldeisers gaat in plaats van naar de gedupeerde ouder. We willen voorkomen dat de 30.000 linea recta naar een schuldeiser gaat.

Het feit dat persoonlijk contact nodig is met alle gedupeerden, maakt de maatregel tijdrovend en soms complex. Ook uitbetaling is afhankelijk van dit contact.

			
Interactie burgers/bedrijven	x		

2.2. Maakbaarheid systemen

Om dit voorstel te realiseren diende er een geheel nieuwe systematiek te worden opgezet. Een grote inspanning was hiervoor noodzakelijk, zie 2.2.3.

2.2.1. Gegevens en AVG-aspecten

Om te kunnen beoordelen of iemand in aanmerking komt voor de forfaitaire vergoeding moeten gegevens uit een groot aantal verschillende systemen geraadpleegd worden.

2.2.2. Massaal proces

In eerste instantie werd ingezet op een semi-automatisch proces (zie 2.2.3.) om zo goed mogelijk te beoordelen of melders in aanmerking komen voor de forfaitaire vergoeding. Dit is niet helemaal gelukt, waardoor alsnog grotendeels handmatige beoordeling heeft moeten plaatsvinden. Dit heeft geleid tot procesverstoringen (zie 2.6).

2.2.3. IV-aspecten

Om voor alle ruim 40.000 aanvragers voor 1 mei 2021 door middel van een lichte toets vast te stellen of recht is op de forfaitaire vergoeding, of deze in afwachting van een integrale beoordeling af te wijzen, is een semi-automatisch proces noodzakelijk. Met dit proces worden de gegevens uit de verschillende systemen zoveel mogelijk geraadpleegd en gekoppeld. Met het systeem worden melders in drie categorieën onderverdeeld:

1. Ouders die zeker gedupeerd zijn en onder de regeling vallen
2. Ouders waar nadere beoordeling nodig is
3. Ouders die op basis van bekende gegevens op dat moment niet onder deze regeling vallen.

Het inrichten van dit systeem kostte circa PM

2.2.4. Bestuurlijke informatie

Toelichtende tekst

			
Maakbaarheid systemen			
Beslag portfolio:			

2.3. Handhaafbaarheid

2.3.1. Handhavingsstrategie

Het is gebleken dat de forfaitaire vergoeding heeft geleid tot een sterke toename in het aantal melders. Niet alle melders komen in aanmerking voor de forfaitaire vergoeding. Door de grote tijdsdruk, alle melders moesten vóór 1 mei 2021 bericht krijgen, is niet uit te sluiten dat ouders in eerste instantie ten onrechte zijn afgewezen voor forfaitaire vergoeding. Bij deze ouders zal dit bij de integrale beoordeling worden hersteld.

Daarnaast zijn er ouders die mogelijk ten onrechte de forfaitaire vergoeding hebben ontvangen. Dit is inherent aan de snelle beoordeling die gevraagd werd en dit risico is door het kabinet geaccepteerd.

			
Handhaafbaarheid	x		

Met opmerkingen De uitbetaling 30k is een volledig handmatig proces binnen CAP/B&I. Binnen dit proces vinden controles plaats. Het totale handmatige uitbetalingsproces tbv UHT vergt 5 fte extra capaciteit.

2.4. Fraudebestendigheid

Het forfaitaire karakter van de regeling heeft ertoe geleid dat veel extra mensen zich hebben gemeld. Hier zitten ook mensen tussen die niet gedupeerd zijn. Hoewel deze mensen ten onrechte een beroep doen op deze regeling, is in een zeer groot aantal situaties wel sprake van problemen zoals financiële nood. Er is hier dus niet noodzakelijkerwijs sprake van misbruik, maar wel sprake van mensen die de regeling beschouwen als een soort laatste redmiddel.

			
Fraudebestendigheid		x	

2.5. Complexiteitsgevolgen

Het proces is erg complex. Er zijn diverse onderliggende grondslagen op basis waarvan men mogelijk in aanmerking kan komen, die allemaal moeten worden bekeken. Verder is de doelgroep divers qua problematiek en situatie. Melders zitten vaak in moeilijke situaties.

			
Complexiteitsgevolgen	x		

2.6. Risico procesverstoringen

Risico procesverstoringen:	groot / gemiddeld / klein
----------------------------	----------------------------------

Het risico op verstoringen is groot. Door de spoed waarmee dit voorstel moest plaatsvinden, heeft de reeds lopende hersteloperatie van de integrale beoordelingen forse vertraging opgelopen. Behandelaars die integrale beoordelingen deden, moesten worden ingezet om tijdig te kunnen beslissen over de forfaitaire vergoeding. In totaal gaat het om circa 20 FTE.

Met opmerkingen ☐ Extra risico op dubbele uitbetalingen, indien voorschotuitbetalingen niet worden onderkend.

[illegible]

uren	fte
	0,00

tbv TK- sjabloon	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>	n.b.: kolom totalen worden automatisch afgerond op €0,0000					
Dienstverlening	€ 0	€ 0						
Handhaving/toezicht	€ 0	€ 0						
Automatisering	€ 0	€ 0						
personele gevolgen	0,0	0,0						
<i>tbv DF&A, IV en cd IV&D</i>								
IV-dagen	0	0						
DF&A-dagen	0	0						
<i>tbv C&F en DO-control</i>			<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026+</i>
jaaraanpassingen	€ 0	€ 0	0 ke	0 ke	0 ke	0 ke	0 ke	0 ke
beperkt	€ 0	€ 0	0 ke	0 ke	0 ke	0 ke	0 ke	0 ke
wijziging art. 10	€ 0	€ 0	0 ke	0 ke	0 ke	0 ke	0 ke	0 ke
externe claim (ander ministerie)	€ 0	€ 0	0 ke	0 ke	0 ke	0 ke	0 ke	0 ke
			0 ke	0 ke	0 ke	0 ke	0 ke	0 ke

2.7.1. Voorziene dekking uitvoeringskosten

Toelichting: geef aan hoe de in de tabel opgenomen uitvoeringskosten worden gedekt, bv. "de uitvoeringskosten worden gedekt op artikel 1, art. 9 of art. 10" bij fiscale wetgeving met aanvullende uitgaven of bv. "de uitvoeringskosten worden gedekt door ministerie x". Het gaat er hierbij om dat inzichtelijk wordt gemaakt wat de extra financieringsbehoefte is; wanneer dekking –deels- wordt voorzien uit reeds beschikbare capaciteit en budgettaire middelen, dient hier in de financieringsbehoefte rekening mee te worden gehouden. In dat geval, bv. bij jaaraanpassingen, kan worden volstaan met "de uitvoeringskosten worden opgevangen binnen de bestaande middelen".

2.8. Overige aspecten (juridisch en specials)

De snelheid is ten koste gegaan van zorgvuldigheid.

2.9. Invoeringsmoment

Invoering mogelijk per:	01 – 05 – 2021
-------------------------	----------------

2.10. Eindoordeel

<u>Eindoordeel:</u>	Het voorstel is uitvoerbaar gebleken, maar heeft grote vertraging heeft veroorzaakt voor de integrale beoordelingen. Ook hebben er behoorlijk wat onterechte betalingen plaatsgevonden.
---------------------	---

3. Implementatie en vervolg

Toelichtende tekst (bv. welke keten(s) is/zijn verantwoordelijk voor implementatie)

4. Samenvatting

Toelichtende tekst (maak bij het eindoordeel van de impact hieronder vet wat van toepassing is)

Impact:	ingrijpend / middelgroot / beperkt
---------	---